

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

YHTEISKÄYTTÖTAVARAT

Avainsanat: asukkaat, asukastoiminta, taloyhtiö, asuminen, toimintavinkki, yhteiskäyttö, kestävä elämäntapa, yhteisöllisyys, jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys

Kenelle: asukkaille, taloyhtiöiden henkilöstölle

Tavoite

Yhteiskäyttötavaroiden avulla asukkaat välttyvät hankkimasta harvoin tarvitsemiaan välineitä omaksi. Yhteinen vastuu tavaroista kasvattaa myös talon yhteishenkeä ja säästää luonnonvaroja.

Hyvä käytäntö pähkinänkuoressa

Asukastoimikunta hankkii talon asukkaiden yhteiseen käyttöön tavaroita, joille on yksittäisissä talouksissa vain harvoin käyttöä. Jos hankitaan työkaluja piha- ja sisätöihin, voivat asukkaat myös hoitaa omatoimisesti osan talon kunnossapidosta. Yhteisellä suunnittelulla ja päätöksenteolla saadaan selvitettyä käyttötarpeet ja hankittua juuri niitä tavaroita, joita asukkaat tarvitsevat.

Toteuttaminen

Jotta tavarat saisivat mahdollisimman laajan käyttäjäjoukon, kannattaa ennen tavaroiden hankkimista kerätä ehdotuksia asukkailta. Rappukäytävään voi laittaa listan, jossa on valmiina joitakin esimerkkejä, joita asukkaat voivat ruksia, sekä tyhjää tilaa, johon he voivat merkitä omia ehdotuksiaan. Asukkaiden kokouksissa päätetään ehdotusten pohjalta, mitä yhteiskäyttötavaroita hankitaan ja sovitaan, miten tavaroiden lainaus ja huolto hoidetaan käytännössä. Luonnollinen paikka yhteiskäyttötavaroille on kerhohuone tai muu asukkaiden tila. Tavaroiden vaivattoman käytön takaamiseksi asukkaista valitaan yksi tai useampi vastuuhenkilö, joka huolehtii tavaroiden lainaamisesta, kunnosta ja huollosta. Tavaroiden lainoista ja käytöstä on hyvä pitää kirjaa epäselvyyksien välttämiseksi. Hankituista yhteiskäyttötavaroista ja lainaussäännöistä on tärkeää tiedottaa koko talon välle, jotta tavaroilla olisi tasapuolisesti käyttäjiä.

Käytäntöä voi toteuttaa myös jo olemassa olevilla tavaroilla siten, että halukkaat lainaajat jättävät listan lainattavista tavaroistaan yhteystietoineen muille talon asukkaille. Silloin ongelmaksi saattaa muodostua vastuu- ja kustannuskysymys, mikäli tavara rikkoutuu lainassa ollessaan. Jos haltija myy tavaran asukastoimikunnalle, ei tätä ongelmaa ole.

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

YHTEISKÄYTTÖTAVARAT

Resurssit

Yhteiskäyttötavaroiden hankkimiseen ja huoltoon voi käyttää talotoimikunnan toimintarahaa. Tavaroita voi hankkia käytettyinä tai ottaa vastaan lahjoituksina. Myös asukkaiden jo olemassa olevia tavaroita voidaan hyödyntää. Vastuuhenkilöltä kuluu muutamia tunteja vuodessa tavaroiden lainaamiseen, kunnan tarkastamiseen ja huoltamiseen. Yhteiskäyttötavaroiden säilytystilaksi sopii lukittava tila, esimerkiksi kerhohuone. Jotkin tavaroista on ehkä helpompi säilyttää ulkorakennuksessa.

Kokemuksia

Espoossa Kylävainionkujalla asukkailla on yhteiskäytössä muun muassa pensasleikkuri ja painepesuri sekä muita käsityökaluja. Tavaroita saavat lainata kaikki talon asukkaat. Tavaroita säilytetään lukitussa tilassa, johon kolmella talon asukkaalla on avaimet. Asukkaat voivat käyttää yhteistä kerhohuonetta nikkarointia varten, mutta jokaisen käyttäjän on siivottava omat jälkensä heti käytön jälkeen.

Vantaalla Varpusenkujan asukastoimikunnassa hankittiin ompelukone, kun kävi ilmi, että talossa asuu paljon innokkaita ompelijoita. Yhteistyökumppanin kautta hankittiin edullisesti laadukas ompelukone talon kerhohuoneeseen. Asukastoimikunnan luottamushenkilö sitoutui huolehtimaan ompelukoneen säilyttämisestä ja huollosta. Kerhohuoneessa on vihko, jonka avulla koneen käyttöä seurataan.

Vantaalle Kirvisenkujan kerhotiloihin hankittiin ruoanlaittovälineitä. Asukastoimikunta teki tarvitsemistaan välineistä listan, jonka mukaan ne hankittiin. Kerhohuoneelle hankittiin mm. grillausvälineitä, tarjottimia, kannuja, kattilan, veitsiä ja kauhoja. Välineet ovat talon kerhohuoneella kaikkien asukkaiden sekä tilassa toimivien kerhojen käytettävissä. Kerhohuoneessa on vihko, jonka avulla välineiden käyttöä seurataan.

Hyödyt kestävän kehityksen kannalta

Yhteiskäyttötavaroiden käyttö ja kertakäyttöastioista luopuminen tehostaa materiaalien kestävää käyttöä ja ehkäisee jätteen syntyä. Myös yhteisöllisyys taloissa lisääntyy, kun tavaroista pidetään yhdessä huolta.

Lähteet

VAV Asunnot Oy, Varpusenkujakuja 1:n ja Kirvisenkujakuja 1:n asukastoimikunnat
Espoonkruunu Oy, Kylävainionkuja